

Kleemann Eduard (1825-1889)

Kolekcjoner skamieniałości i minerałów

Urodził się 8 stycznia 1825 roku w Raciborzu (Ratibor). Po ukończeniu gimnazjum w rodzinnym mieście rozpoczął studia teologiczne we Wrocławiu, gdzie w roku 1852 wyświęcony został na kapłana. Początkowo pracował jako kapelan w Tułowicach (Tillowitz) i Bieńkowicach (Benkowitz), następnie był wikarym powiatowym w Czarnowasach (Czarnowanż) i administratorem w Starej Wsi (Altendorf) pod Raciborzem. Od roku 1857 przez sześć i pół roku pracował jako proboszcz więzienny w Raciborzu, później, od roku 1863, był przez cztery lata proboszczem w Kujawach (Kujau) koło Prudnika.

Do Mysłowic (Myslowitz) przybył w kwietniu 1868, jednak w związku ze sporami wokół kościoła w Roździenu (Rosdzin), proboszczem został tu formalnie dopiero 10 października 1871 roku. Okres jego pracy w Mysłowicach przypadł na lata nasilonej walki z kościołem katolickim i przejawami polskości, których ks. Kleemann czuł się rzecznikiem. Chociaż nieustannie był odsuwany od spraw publicznych, szczególnie od nadzoru nad oświatą, prowadził bardzo aktywną działalność w swojej parafii. Po pokonaniu wielu przeszkód rozpoczął budowę kościoła Serca Pana Jezusa, którą po jego śmierci kontynuował i doprowadził do końca ks. Franciszek Klaszka. W roku 1871 założył Kółko Katolickie w Mysłowicach, zaś w roku 1888 Kółko Katolickie w Brzezince (Birkental). Opiekował się teatrami amatorskimi i organizował zebrania, na których bywali Karol Miarka, ks. Lubecki z Katowic i ks. Dembończyk z Roździenia. Był członkiem myśłowickiego bractwa kurkowego, któremu podarował grunt pod strzelnicę. Ponieważ pomagał biednym i wspierał uczącą się młodzież, cieszył się wśród swoich parafian szacunkiem i sympatią.

Zgromadził w ciągu swego życia ogromny zbiór okazów mineralogicznych i paleontologicznych, który ilością i jakością okazów przewyższał w pewnym okresie nawet zbiory Muzeum Mineralogicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Zmarł 22 października 1889 roku w Mysłowicach. Początkowo pochowany został w mauzoleum ks. Markiewki na starym cmentarzu, później jego ciało przeniesione zostało do wybudowanej dla niego kaplicy na nowym cmentarzu. Przed śmiercią zapisał swoje zbiory magistratowi Mysłowic, który nie wiedział, co zrobić z tak kłopotliwym legatem, w związku z czym przez długi czas przechowywano zbiory ks. Kleemanna na strychach. Dopiero w latach 1928-37 część zbiorów wystawiono w specjalnie przystosowanej do tego celu sali. Na żądanie wojewody Grażyńskiego Mysłowice przekazały część zbiorów Muzeum Śląskiemu w Katowicach – niektóre okazy z tej części kolekcji zachowały się do dziś w Muzeum Geologii Ziół Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Pozostała część kolekcji zaginęła.

Źródła:

Kudera J. 1934. Historia parafii w Mysłowicach. Mysłowice. S. 121-125.
Pochmara W. 1963. Muzeum w Mysłowicach. Roczn. Muz. Górnośl. Historia 1. S. 236.